

17. AUGUST 2011

Slemme brudepiger

AF VIBEKE PEDERSEN

Aktuelle Bridesmaids bevæger sig væk fra den traditionelle hvide middelklasses kvindelighed med humor og selvironi samtidig med, at den forholder sig levende til chick flick-genren som Bridget Jones' Dagbog og Sex and the City og fornyer tøsefilmen. For med sin humoristiske tilgang tager den livtag med både race, køn og klasse midt i finanskrisen.

Med sine rapkæftede, grovkornede og ofte vulgære kvindelige hovedpersoner er *Bridesmaids* blevet modtaget som noget helt nyt fra Hollywood. Men som det er typisk for kulturelle fornyelser, der virkelig slår an, er filmen også samtidig en fortsættelse af en tradition. *Bridesmaids* er en typisk tøsefilm, men den trækker også genren i en ny retning. Ikke blot er filmen mere plat og lavkomisk end forgængerne, den er også mere realistisk og mangfoldig.

FOKUS ER FORHOLDET MELLEM KVINDER

Tøsefilm er en gammel nedsettende betegnelse for sentimentale film til kvinder, som mænd ikke kan lide. Men i det ny årtusinde har begrebet fået mere og mere positiv betydning og er efterhånden blevet en ny genrebetegnelse.

Tøsefilm adskiller sig fra den romantiske komedie, som den ellers ofte er blevet slået i hartkorn med. Der er tale om to forskellige, kun delvist overlappende genrer. Mange tøsefilm har ikke kærlighedsrelationen i centrum men giver en bredere skildring af yngre kvinders

livssituation. Det gælder også *Bridesmaids*, hvor fokus er, som titlen viser, forholdet mellem kvinder.

Evig lykke ikke Annies boldgade

Filmen foregår i den sorte arbejderby Milwaukee i Midtvesten. Hovedpersonen Annie er gået fallit med sin kagebutik under finanskrisen, og kæresten har forladt hende. Hun deler en skodlejlighed med et grotesk, overvægtigt søskendepar, der er som taget ud af en John Waters-film, og arbejder i en guldsmedeforretning, hvor hun skal sælge "evig lykke", hvad der selvsagt ikke lige er hendes boldgade.

Bunden er nået, da hun bliver nødt til at flytte hjem til sin mor. Samtidig er barndomsveninden Lillian netop blevet forlovet, og hun vælger Annie som den ledende brudepige, hvilket ikke blot indebærer at planlægge selve brylluppet, men også at arrangere polterabend og gave-fest. Som i en ægte komedie går det selvfølgelig grueligt galt, ikke kun på grund af Annies kaotiske liv, men også fordi Lillian har fået en ny bedste veninde i det overklassemiljø i Chicago, hun er ved at gifte sig ind i, og som gør Annie rangen som førstebrudepige stridig.

Lokaliteterne understreges af luftfotos af Milwaukee og Chicago. Amerikanske tilskuere vil formentlig hurtigt genkende de to byer og associere til henholdsvis kriseramt industriby og storstad. I forbindelse med festforberedelserne tilbagelægger Annie flere gange den over hundrede kilometer lange motorvejsstrækning mellem de to byer i sin lille smadrede bil. Det er på en af disse ture, hun bliver standset af en sød politimand.

SAVNET AF KAGER MED BLOMSTERKRONBLADE AF MARCIPAN

Som typisk for romancen står Annie mellem to mænd, det dumme svin, den mandschauvinistiske bolleven (spillet af Jon Hamm, Don Draper i *Mad Men*), og politimanden, der redder hende som en klassisk romantisk helt. Efter mange forviklinger og overvejelser får filmen sin happy ending. Der er også et par “fortvivlet single”-scener, hvor Annie kommer alene til festerne og bliver koblet sammen med den ene mere mærkelige mand efter den anden, en skrækforestilling, der genfindes i anden tøsefiktion, *Ally McBeal* og *SATC*. Typisk for tøsefilmen befinder heltinden sig også her i en alvorlig livskrise, som hun overvinder med hjælp fra veninderne og en sød mand. Men Annies lave selvværd skyldes ikke i første omgang manglende kæreste og heller ikke utilfredshed med sin krop, som ellers er et hyppigt tema i tøsefiktion, som fx *Bridget Jones’ Dagbog*. Den virkelige grund er, at hun har mistet sin elskede kagebutik.

Stemningsmæssigt spænder filmen fra grov lavkomik til fin poesi: I en af filmens meget stilfærdige scener står Annie hjemme i sit køkken og skaber en meget kunstfærdig lille kage med blomsterkronblade af marcipan. Hun kaster et sørgmodigt blik på kagen, hvorefter hun spiser den i store grådige mundfulde. Man ser altså en kvinde vellystigt og uden skyldbevidsthed spise en kage! – En direkte hentydning til Bridget Jones, der er besat af at tælle kalorier.

FRA ÅRTUSINDSKIFTETS FESTGLADE OG UBEKYMREDE NY TIL FINANSKRISEN I ARBEJDERBYEN

Bridesmaids indeholder i det hele taget mange lån fra – og hentydninger til – andre tøsefiktioner, også *Sex And The City*: Både maveforgiftningen, den overdådige designer-

brudekjole og bryllupsfesten, der antager uoverskuelige dimensioner, er motiver, der optræder i *SATC-The Movie*.

Bridesmaids stiller også et alternativ op til SATC, der foregår i årtusindskiftets festglade og ubekymrede New York City. Med *Bridesmaids* er vi flyttet til den sorte arbejderby Milwaukee under recessionen. Kvindegruppen består heller ikke kun af velhavende slanke hvide kvinder, men er udvidet med en overvægtig, en fattig og en farvet kvinde. Bruden Lillian er mørk med en rastafari-far, og der opstår en spirende lesbisk relation mellem to af brudepigerne. I mange tøsefilm er lesbianisme betragtet med skepsis, mens bøsser er bedstevenner.

En anden forskel i *Bridesmaids* er at, kvinderne ikke er veninder men ofte voldsomme rivaler. Magtkampen mellem Annie og den rige Helen er ophav til megen komik, men er tydeligt begrundet i økonomiske forskelle. Måske er Annies kagebutik, der må lukke som følge af recessionen, også en hilsen til SATC-venindernes foretrukne Magnolia Bakery, der er blevet verdensberømt for sine cup cakes. Men hvor SATC-kvinderne konsumerer kagerne, producerer Annie dem, og det er i det hele taget påfaldende, at Annie kan lave mad, hvilket heller ikke er typisk for tøsefilmens kvindelige karakterer.

OGSÅ IRONISK DISTANCE TIL BRYLLUPSFILMENE

Filmen lægger sig også i forlængelse af bryllupsfilm-genren og det sidste skud på stammen: *27 Dresses* (27 *Bryllupper*, red.). Endnu en gang lægger *Bridesmaids* den ironiske distance: For Annie viser sig som brudepigens fra helvede, idet hun arrangerer en middag på en brasiliansk restaurant, der giver alle deltagerne katastrofalt maveonde. Hun spolerer også den planlagte polterabend i Las Vegas, da hun under flyveturen må rejse på anden klasse i modsætning til de

andre, der rejser på første klasse, og derfor ikke har nogen til at hjælpe sig med at håndtere sin flyveskræk. For at berolige hende og få hende tilbage på anden klasse giver overklassепigen Helen hende et glas sprut med et eller andet i, som bevirker, at Annie går fra en tilstand af angst til vild, grænseoverskridende adfærd, så flyet må nødlande og sætte hele selskabet af. For det andet gøres der gennem næsten hele filmen tykt grin med hele det overdimensionerede bryllupsarrangement, der vokser og vokser, da den nye bedste veninde Helen har taget over, og efterhånden langt overstiger brudens faders økonomiske formåen. Ikke mindst understreget af bryllupsinvitationen, hvorfra en levende sommerfugl flyver, når gæsten åbner den, og en bryllupshøjtidelighed med shows og festfyrværkeri som det ses d. 4. juli. Det ligner en afskedssalut til de store, spektakulære bryllupper.

DE UREGERLIGE KVINDER

Med *Bridesmaids* har de groteske uregerlige kvinder, som vi kender det fra stand up comedy og tv-serier, indtaget det store lærred. Uregerlige kvinder er karakteriseret ved at over- og underdrive det kvindelige og annektere det mandlige. De bruger typisk for meget makeup og shopper for meget, men føler sig ikke hjemme i et køkken og bryder reglerne for passende kvindelig opførsel. Til eksempel foretrækker Annie en brudepigekjole, “som man kan sprede benene i”, som hun siger.

Uregerlige kvinder har domineret tv helt tilbage fra situationskomedierne *I love Lucy* og *Roseanne*, den engelske komedieserie *Absolutely Fabulous* (Helt hysterisk, red.) fra 80'erne til de nyere tv-serier med fx Samantha fra SATC og de desperate husmødre.

Indenfor stand up er de kvindelige komikere endnu mere grovkornede med amerikanske Joan

Rivers i spidsen. Danske pendanter er Linda P. med bl.a. *Piger på prøveløsladelse*, og skjult kamera-showet *Slemme, slemme piger*, hvor kvinder gør grin med mænd på gaden.

BRIDEMAIDS GIVER SLIP PÅ KROPSKONTROLLEN

Slapstick er en type komik, der især har været forbundet med mandlige komikere, og herfra henter *Bridemaids* også flere scener, hvor kvinderne giver slip på den kropslige kontrol. Annie drikker sig fuld, klovner og især da hun ødelægger kagedekorationerne, er det lagkagehumor i helt konkret forstand.

Den drengerøvshumor, som har givet filmen omtale, bygger på en humoristisk tilgang til kroppens åbninger og grænser, dvs. dens sekreter, lort, bræk og sæd. Det kulminerer især i scenen, hvor de seks kvinder prøver kjoler i en eksklusiv brudekjolesalon efter det katastrofale måltid på den brasilianske restaurant, og skider og brækker sig udover interiør og hinanden. Scenen kan ses som et måske lidt overtydeligt ideologisk udsagn: Der bliver bogstavelig talt skidt på jomfruelig kvindelighed, repræsenteret ved den hvide brudekjole, og på luksusbryllupper i almindelighed.

Og hvornår har man før i en Hollywoodfilm hørt en mor højlydt beklage sig over sønnernes sengetøj, der er stift af indtørret sæd? Kvindelige kropssekreter omtales derimod kun sporadisk, da én af sønnerne om en double mellem brudepigerne bemærker, at han ikke har set så dårlig tennis siden tampon-reklamerne.

Tykke, nørdede Megan gafler ubesværet manden, hun vil ha'

Filmens drengerøvshumor er krydret med selvironisk situationskomik, som er mere typisk for tøsefilmen. Højdepunkterne er forlovelsesfesten, hvor Annie og Helen skiftes til at holde tale

og gejler hinanden op i konkurrencen om positionen som Lillians bedste veninde. Og i guldsmede-forretningen, hvor Annie håner kundernes naivitet, når de vil købe veninde- og forlovelsesringe, frem for at indtage den indladende “evig lykke”-positur.

Brudgommens overvægtige søster Megan, en tilsyneladende kikset dyketype, opleves i starten som en noget trivial, komisk figur, men er hverken lesbisk eller taber. Tværtimod gafler hun målbevidst den sikkerhedsvagt, hun kommer til at sidde ved siden af i flyet til Las Vegas. Det er derimod de to “søde hustruer”, der pludselig ser hinanden i øjnene og kysser.

Megan-karakteren vokser overraskende i filmen, arbejder mod vores stereotype forestillinger og har subversive træk i forhold til den pæne beherskede kvindelighed: Hun er uhæmmet, grådig og grænseløs. Megan er heller ikke dum, men gennemskuer, at Annie hellere vil være venner med de “lækre kvinder” end med den tykke pige samtidig med, at hendes figur er et tankevækkende alternativ til tøsefilmens evindelige snak og selvrefleksioner Især da hun venskabeligt forsøger at tæve selvmedlidenheden ud af Annie.

Kvindehumor der appellerer både til mænd og kvinder

At de uregerlige kvinder har indtaget filmlærredet senere end andre medier kan skyldes, at filmen er et bekosteligt medie, hvor der typisk satses på det sikre. At det endelig er sket, skyldes måske, at kvinders humor i almindelighed er blevet grovere, som det netop er blevet dokumenteret i *Politiken* i en reference til Martin Führs kommende ph.d. om pigehumor, og et ønske om at lave film, der henvender sig både til det mandlige og det kvindelige publikum.

I omtalen af *Bridesmaids* har der været meget fokus på, at filmen også henvender sig til mænd, der skulle udgøre omkring en tredjedel af publikum. Produktionen af kvindefilm, dvs. film om kvinder, der specifikt henvender sig til det kvindelige publikum, er en gammel

Hollywoodtradition. Men hvor de tidligere kvindefilm var melodramatiske tårepersere, der var foragtet af mænd, så har der fra 1980'erne og frem været en tendens til at udvikle en form for kvindefilm, der også appellerer til mænd, enten gennem genreblanding eller ved at gå fra melodrama til komedie. *Bridesmaids* har øget sin satsning på drengerøvshumor og er et led i den udvikling – og er i modsætning til de fleste tøsefilm ikke filmatisering af en chicklit-roman, men har et originalmanuskript skrevet af bl.a. hovedrolleindehaveren Kristen Wiig. Hvor *Sex and the City* i høj grad flyttede grænserne for kvindelig optræden i poplærkulturen, så er *Bridesmaids* forfriskende med den mere socialrealistiske tilgang, hvor Annie får snusfornuftige råd fra vennerne om at sørge for at få sin bil repareret og få vasket sit hår frem for tøsefiktionens typiske højtflyvende planer om total fysisk og psykisk makeover. *Bridesmaids* bryder genreens rammer og tager livtag med finanskrisen og er mere mangfoldig, både hvad angår race, klasse, geografi og seksualitet.

RELATEREDE ARTIKLER

MAGTEN ER I DINE HÆNDER

'Suffragette' er en rå og vidunderlig film om en gruppe engelske kvinders kamp for stemmeret. Bevæbnet med sprængstoffer, brosten,...

STEEN HEGELERS TILBAGEBLIK

Psykologen Sten Hegeler er på alle måder en spændende person. Han har nærmest egenhændigt været med til at kickstarte den seksuel...

EN KVINDES VILJE TIL SEJR

Portrætbog om Berlingske-boss Lisbeth Knudsen bekræfter myten om en ekstraordinært stærk kvinde, der over i 40 år systematisk har ...

Tweets by KVINFO

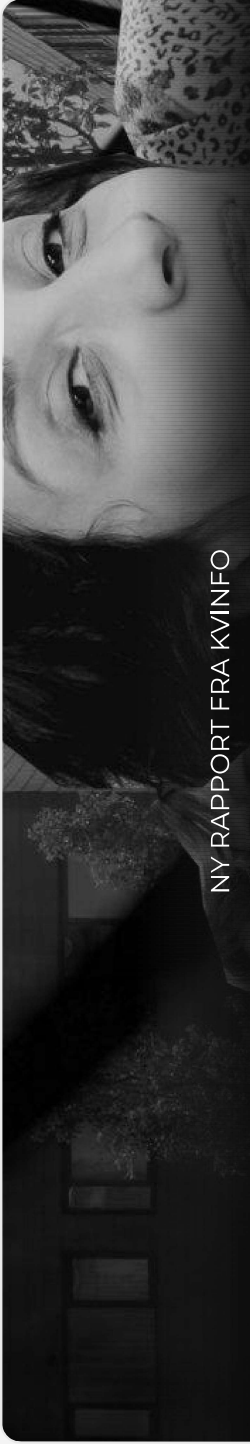
ARABISK FORÅR 10 ÅR

TUNESIEN GIK FORREST – MEN NU ER LIGESTILLINGEN USIKKER

KØN OG KLIMA

VIL DU GØRE DIN UNGDOMSORGANISATION SKARPERE PÅ KØN, LIGESTILLING OG KLIMA?

NY RAPPORT FRA KVINFO

DANMARK KAN FÅ FLERE MINORITETSETNISKE KVINDER I JOB

KØN-VIDEN

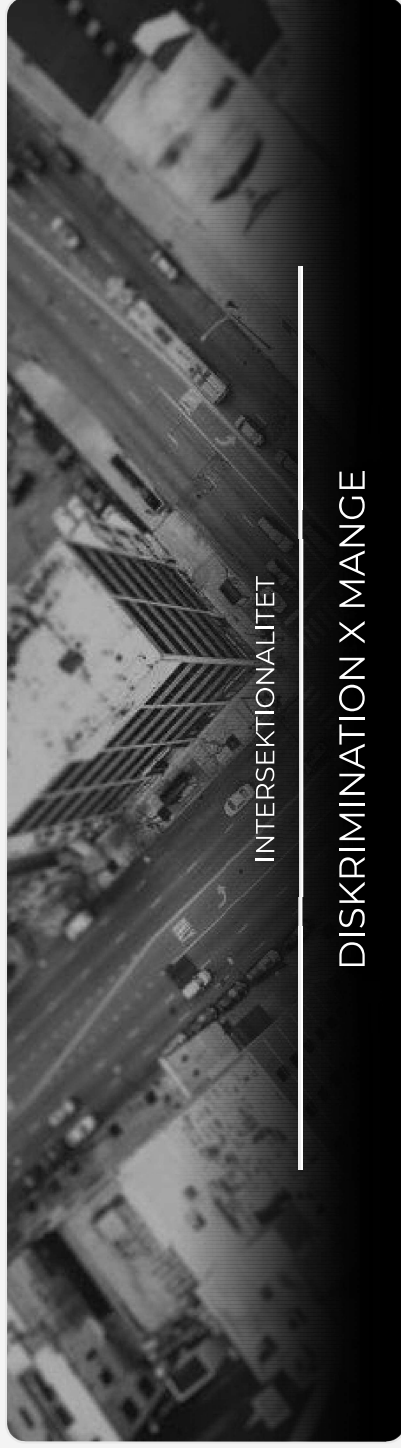
JOB I KVINFO

KVINFO SØGER NATIONAL CHEF

JOB I KVINFO

KOORDINATOR TIL MENTORNETVÆRK I TINGBJERG OG
UTTERSLEVHUSE

INTERSEKTIONALITET

DISKRIMINATION X MANGE

MANDEDAG

”DET ER JO IKKE SÅDAN NOGET, MAN NORMALT FORTÆLLER”

NY LIGESTILLINGSMINISTER

MEGET MINDRE ’BLANDET LANDHANDEL’

MÆNDS #METOO

SEKSUEL CHIKANE RAMMER OGSÅ MÆND

OM KVINFO

MEDARBEJDERE

PRESSE

NYHEDSBREV

KVINFO KØN-VIDEN INFORMATION FORSKNING

KVINFO

CHRISTIANS BRYGGE 3
1219 KØBENHAVN K

CVR.NR.: 12919247

EAN NR.: 5798009814371

TLF: 33 13 50 88

E-MAIL: KVINFO@KVINFO.DK

KVINFO er Danmarks videnscenter for køn, ligestilling og mangfoldighed og samlingsstedet for forskning, viden og information om den moderne ligestillingsdiskussion nationalt og internationalt.
